

SIIRTYYKÖ OHJAUS VERKKOON? – ESIMERKKI PÄIVÄKIRURGISEN POTILAAN OHJAUKSESTA INTERNETIN AVULLA

Katja, Helkkinen, TtM, sh, TtT-opiskelija, pt.tuntiopettaja,
Turun yliopisto, hoitotieteen laitos; Turun ammattikorkeakoulu

Sanna, Salanterä, TtT, sh, professori
Turun yliopisto, hoitotieteen laitos
&

Helena, Leino-Kilpi, THT, esh, professori,
Turun yliopisto, hoitotieteen laitos

TerveysNet 10.11.2006

Sisältö

- Ø Päiväkirurgisen potilaan ohjaus
- Ø Internet potilaan ohjauksessa
- Ø Esimerkki
- Ø Yhteenveto

Mitä on päiväkirurgisen potilaan ohjaus?

- Ø Potilas tarvitsee tietoa
 - | selvitäkseen toimenpiteestään
 - | osallistua hoitoonsa ja siihen liittyvään päätöksentekoon
 - à voimavaraistuminen
- Ø Tiedon välittämistä potilaalle edellyttää sekä laki (785/92) että ammattietiikka

Potilas tarvitsee tietoa:

- sairaudesta ja sen hoidosta sekä elimistön toiminnasta (kipu, uupumus, pahoinvointi...)
- omasta toiminnasta, liikkumisesta (apuvälineet)
- tunteista (epävarmuus, pelko, suru...)
- taloudellisista asioista
- itseään määräämisvoimasta, vastuista, salassapidosta
- läheisten tuesta, sairauden sosiaalisista merkityksistä

Ohjauksen haasteet:

- Ø Päiväkirurgisten leikkausten määrä kasvaa*
- Ø Toimenpiteet ovat yhä monimutkaisimpia
- Ø Uudet kirurgiset tekniikat ja lyhentynyt hoitoaika edellyttävät yhä moninaisemman tiedon välittämistä potilaalle yhä lyhyemmässä ajassa.

* OECD Observer 2005

Miksi potilaan ohjausta Internetin välityksellä?

- Ø Internet on 2 milj. suomalaisella (50% kohderyhmästä)
- Ø Internet jo nyt käytössä työterveyshuollossa, pankkipalveluissa jne.
- Ø Päiväkirurgiset potilaat yleensä:
 - | nuoria
 - | terveitä
 - | mukana työelämässä
- Ø Soveltuvuutta preoperatiivisen ohjaukseen ei ole juurikaan tutkittu

Syyt Internetin suosioon

- Ø Internetin **käytön mukavuus**:
se on käytettävissä aina olipa kyseessä mikä päivä tai vuorokauden aika tahansa, kotoa ja ilman ajanvarausta.
- Ø **Nimettömyys** tiedonhankinnassa.

Williams P., Huntington P. & Nicholas D. (2003). Health information on the Internet: a qualitative study of NHS Direct Online users. *Aslib Proceedings* 55(5/6):304-312.

...Syyt Internetin suosioon

- Ø Mahdollisuus etsiä
 - | toisen käden mielipiteitä
 - | tukea ja kokemuksia toisilta potilailta
 - | tietoa testeistä ja hoidoista
- Ø Mahdollisuus tehdä **anonyymejä, yksilöllisiä tiedusteluja** sairaudesta, hoidosta jne

Ziebland S., Chapple A., Dumelow C., Evans J., Prinjha S. & Rozmovits L. 2004. How the internet affects patients' experience of cancer: a qualitative study. *BMJ* 328(6), 671-672

Ketkä Internettiä käyttävät:

- Ø Käyttö on yhteydessä potilaan:
 - | Tulotasoon (Lake et al 2004)
 - | Ikään (Gupte et al. 2002, Jariwala et al. 2004)
 - | Sosiaaliseen asemaan (Gupte et al. 2002).

Internetin käyttö erilaisten potilasryhmien ohjauksessa:

- | Thorax potilaat (Hassling et al. 2003)
- | Ohitusleikatut potilaat (Brennan et al 2001).
- | Sydänkirurgiset potilaat (Scherrer-Bannerman et al. 2000)
- | Kirurgiset potilaat (Hering et al. 2005)
- | Päiväkirurgiset potilaat (Goldsmith & Safran 1999)

Internet ohjauksen vaikutuksia

- Ø **Kokemuksellinen**
 - | Tyytyväisyyden lisääntyminen ^{a, b, g}
 - | Itseluottamuksen lisääntyminen ^g
 - | Ahdistuksen väheneminen ^d
 - | Positiivisten asenteiden lisääntyminen leikkausta kohtaan ^d
- Ø **Kognitiiviset**
 - | Tiedon lisääntyminen ^{b, c, g, h}
- Ø **Biofysiologinen**
 - | Kivun vähentyminen ^{e, h}
 - | Terveys ^{f, g, h}
- Ø **Sosiaalinen**
 - | Sosiaalisen tuen lisääntyminen ^d
- Ø **Taloudellinen**
 - | Kustannusten vähentäminen ^h

^aHassling et al. 2003, ^bHering et al. 2005, ^cBrennan et al 2001, ^dScherrer-Bannerman et al. 2000, ^eGoldsmith & Safran 1999, ^fBessell et al. 2001, ^gLewis 2003, ^hWofford et al. 2005

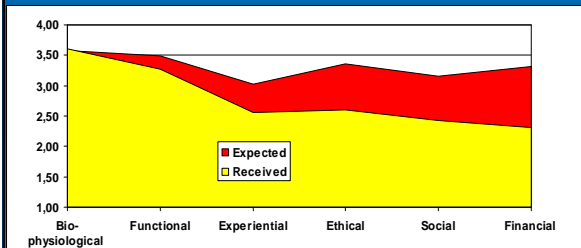
Voimavaraistavan Internet ohjauksen vaikuttavuus ortopedisillä päiväkirurgisilla potilailla

Tutkimus on neljävaiheinen

1. selvitetään potilaiden tiedon tarve (2004)
2. kehitetään Internet-pohjainen ohjaus (kevät 2005)
3. Internet ohjauksen esitetaus ja mittarien kehittäminen (kevät 2005)
4. sh:n ja Internet ohjauksen vertailu (syksy 2005 – kevät 2006)

Vaihe 1: ortopedisten päiki potilaiden odottama tieto

Päiväkirurgisen potilaan tietoja koskevat odotukset ja kokemus vastaanotetusta tiedosta (n=120)
1= täysin eri mieltä 4= täysin samaa mieltä

Vaihe 4

Tutkimuksen tarkoitus, aineisto ja menetelmä

- tarkoituksena vertailla sairaanhoitajan antaman ja internet pohjaisen voimavaraistavan ohjauksen vaikuttavuutta
 - ┆ voimavaraistuminen
 - ┆ kustannus-vaikuttavuus
- tähtystyspotilaat (olka ja polvi)
- kyselytutkimus (7 kyselyä)
- 9 erilaista mittaria

Internet ohjauksen sisältö

- Tietoa kaikista voimavaraistavan tiedon osa-alueista: biofysiologinen, toiminnallinen, kokemuksellinen, sosiaalisyhteisöllinen, eettinen ja taloudellinen
- kehitetty aikaisemman ohjemateriaalin, tutkimustiedon ja potilaiden kokemuksen sekä asiantuntijoiden lausuntojen perusteella
- arvioinnissa ovat olleet mukana potilaat, hoitohenkilökunta, Tt –opiskelijat ja ATK-asiantuntijat sekä suomenkielen lehtori

Kenelle tästä olisi hyötyä?

- **Potilaille:**
 - ┆ ajasta ja paikasta riippumaton
 - ┆ voi palata ja tarkistaa tietoa silloin kuin haluaa
 - ┆ kustannusten ↓
- **Omaisille:**
 - ┆ saavat tietoa ja voivat tutustua hoitoprosessiin
- **Organisaatiolle:**
 - ┆ voimavarojen kohdentaminen (päikissä 3500 tmp:ttä/v; 12 ohj/pv)
 - ┆ kustannus-vaikuttavuus
 - ┆ ohjeiden ajantasaistaminen
- **Yhteiskunnalle:**
 - ┆ kustannus-vaikuttavuus

Voidaanko siis siirtyä verkkoon?

- Tarvitaan lisää tutkimustietoa ja kokeiluja
- Käyttökelpoinen menetelmä tiettyjen potilaiden kohdalla – ei kuitenkaan kaikille
- Ei siis korvaa täysin sairaanhoitajaa...

<http://www.med.utu.fi/hoitotiede/tutkimus/tutkimusprojektit/ouoipat.html>

Outcomes of Patient Education - Potilasohjauksen tuloksellisuus

- Outcomes of Patient Education
- Outcomes of Patient Education in Orthopedic Nursing 2000 - 2004
- Outcomes of Patient Education in Orthopedic Nursing 1999 - 2008
- Outcomes of Patient Education in Ambulatory Surgery 2004 - 2008
- Outcomes of Surgery Patients Receiving Education in Internet-based Instruction 2004 - 2007
- Outcomes of e-learning in Patient Education 2003 - 2008
- Outcomes
- Research group

© University of Turku, Department of Nursing Science, 201174/URVI/0111 © IIR/CC, Finland
Esimies: Dr. J. 2008 P. 14 Saira-Medici

KIITOS KUULIJOILLE!

yhteydenotot
katheik@utu.fi